

Societatea civilă este împotriva inițiativei de sporire a competențelor executivului și legislativului în ceea ce privește cariera judecătorilor

Chișinău, 31 octombrie 2013

La 24 iunie 2013, un grup de deputați au înregistrat proiectul de lege nr. 276 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Documentul prevede, printre altele, instituirea votului unanim pentru înaintarea repetată a aceleiași candidaturi la funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte a instanței judecătorești de către CSM¹. Pentru moment, CSM poate propune repetat aceeași candidatură cu votul a 2/3 din cei 12 membri.

La 17 septembrie 2013, mai multe organizații neguvernamentale au făcut un apel public în adresa Parlamentului prin care au solicitat excluderea votului unanim din proiectul de lege nr. 276 și organizarea dezbaterilor publice cu privire la această inițiativă. Până în prezent, Parlamentul nu a reacționat la această solicitare.

Instituirea votului unanim presupune că numirea, reconfirmarea în funcție sau promovarea judecătorului nu va putea avea loc fără acordul Procurorului General și al ministrului Justiției. Această inițiativă creează premise pentru un control al executivului și procuraturii asupra judecătorilor și constituie un regres în parcursul Republicii Moldova spre crearea unui sistem judecătoresc independent și responsabil.

Un sistem similar celui propus prin inițiativa legislativă a existat deja în Republica Moldova până în anul 2005, când, fără vreun motiv declarat, câteva sute de judecători au fost excluși din sistem de către Președintele țării. Este bine-cunoscut efectul dezastruos pe care l-a avut acel sistem asupra independenței justiției. Aceasta a generat frica judecătorilor să pronunțe hotărâri care puteau afecta interesele statului sau ale elitelor politice. Suntem convinși că astfel de practici nu ar mai trebui să se regăsească în Republica Moldova. Inițiativa este contrară și spiritului Strategiei de reformă a sectorului justiției adoptată de Parlament în toamna anului 2011, care prevede modificarea legislației în vederea reducerii controlului executivului și legislativului asupra numirii și carierei judecătorilor.

Subsemnații reiterează cerințele sale din apelul din 17 septembrie 2013. De asemenea, ei cheamă mass-media să monitorizeze cu atenție parcursul inițiativei legislative nr. 276 și informarea societății despre riscul acesteia.

Participanți la conferință:

- Igor BOȚAN, Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT),
- Vladislav GRIBINCEA, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
- Olesea STAMATI, PROMOLEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER).

Persoana de contact: Vladislav GRIBINCEA, Președinte, Centrul de Resurse Juridice, tel. + 22 843 601 sau email vladislav.gribincea@crjm.org.

¹ CSM este organul de autoadministrare al judecătorilor. El este responsabil de selectarea și cariera judecătorilor, însă numirea formală în funcția de judecător și promovarea judecătorilor până la nivelul curților de apel se face de către Președintele țării. Numirea judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție (CSJ) și a președintelui și vicepreședinților CSJ se face de către Parlament. CSM este compus din 12 membri: Președintele CSJ, ministrul Justiției, Procurorul General, 6 judecători aleși de către colegii săi și 3 profesori titulari în drept numiți de Parlament.